

HÂKİMLER VE SAVCILAR KURULUNA

ŞİKAYET EDEN : Ekrem İMAMOĞLU

VEKİLİ : Av. Mehmet PEHLİVAN (İstanbul Barosu – 57547)
(UETS Adresi Kullanır)

KONU : Hukuka aykırı hakim değişikliği kararı ve Hakim Hüseyin Zengin'e baskı ve telkinde bulunduğu iddialarının soruşturulmasına ilişkin şikayet dilekçemizdir.

AÇIKLAMALAR :

1) Müvekkil Ekrem İmamoğlu hakkında İstanbul Anadolu 7. Asliye Ceza Mahkemesi 2021/418 Esasına kayıtlı ve halen istinaf incelemesinde bulunan yargılamada, Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesi tarafından Mahkeme Hâkimi Hüseyin Zengin'in Samsun'a atanmasına ve yerine Mehdi Komşul'un görevlendirilmesine karar verilmiştir. Atanan yeni hakim tarafından müvekkilimize 2 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına hükmedilmiştir. Bunun sonucu olarak TCK'nın 53 maddesinde öngörülen hak yoksunlukları bağlamında müvekkilimin siyasi haklarını kullanmasının yasaklanması söz konusudur.

2) Müvekkilimle ilgili ceza davası görülürken, başta dönemin İçişleri Bakanı olmak üzere siyasi iktidar yetkililerince davayı etkilemeye yönelik pek çok açıklama yapılmıştır. Hatta basında yer alan ve yalanlanmayan haberlere göre Cumhurbaşkanlığı nezdinde dava konusunda toplantı yapılarak müvekkilimin mahkum ettirilmesi yönünde görüş oluşturulmuştur.

3) Nitekim dava devam ederken yapılan hakim değişikliğinin siyasi nedenlerle olduğu yolunda kamuoyunda bugüne değin devam eden tartışmalar ortaya çıkmıştır. Söz konusu hakim değişikliğinin yapılış tarzının usulsüz olması gündeme gelmiş ve bu durum davaya sunulan uzman mütalaasında da doğal hakim ilkesiyle bağdaşmaz olarak nitelendirilmiştir. Konunun bir yönü Doğal hâkim ilkesinin ihlal edilmesi diğer yönü ise bu ihlalin sebeplerinin yani hakim değişikliğinin nedenlerine dair basına yansıyan vahim iddialardır.

4) Hakim değişikliğine ilişkin basında yer alan haber ve demeçlerde¹²³ özetle, *İstanbul Anadolu Adliyesi Cumhuriyet Başsavcısı İsmail UÇAR'ın Ekrem İmamoğlu hakkında ceza verilmesi amacıyla Hakim Hüseyin Zengin'e baskı uyguladığı, telkinde bulunduğu, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Başkanı Murat BOYLU'nun da ayarlandığı ve cezanın onaylanacağı, ancak Hakim Hüseyin Zengin'in baskı ve telkine karşı ifadeleri üzerine ilke kararına aykırı şekilde Samsun'a tayin edildiği iddialarına* yer verilmiştir.

¹ 06/11/2022 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan Barış Terkoğlu imzalı Köşe Yazısı: "Ben Hükümete destek veriyorum. Hatta eşim, hükümetin desteklediği 2 no'lu Baro'da çalışıyor. Ancak ben hakimim. Tarafsızlığımı korumak zorundayım. Buna rağmen bazı savcılar aracılığıyla, İmamoğlu'na iki yıldan fazla ceza vererek, onu siyasi yasaklı hale getirmem telkin edildi. Bu suçlara ilişkin daha evvel verilmiş kararları inceledim. Vicdani olarak, böyle bir cezanın adaletsiz olacağını gördüm. İmamoğlu hakkında, asgari sınırdan ceza verip hükmün açıklamasını ertelemenin en doğrusu olacağına karar verdim. Bunu birkaç kişiye de söyledim. Durumdan haberdar olan ve adliye yöneten bir isim, hükümetle görüşerek atamamı yaptırdı".

² 07/11/2023 tarihinde Yeniçağ Gazetesi'nde yayımlanan Murat Ağirel imzalı Köşe Yazısı: "Adliye koridorları uzundur ama çok fazla bilgi dolaşır. İddiaya göre duruşmaya bakan hakimden Ekrem İmamoğlu'na siyasi yasak kararı verilmesi istenilmiş. Duruşma hakimi de bu isteği reddetmiş, bunun üzerine tayin durumu gerçekleşmiş... Adliye koridorlarında bu bilgiyi doğrulamak, aslında yalanlatmak için yakın kaynaklardan kime sorduysam, bilgiyi doğruladı".

³ 02/01/2023 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan Barış Terkoğlu imzalı Köşe Yazısı: "Anadolu Adliyesi Başsavcısı İ.U bana, Ekrem İmamoğlu'na ceza verirken biz İstinaf mahkemesini de çözdük. Tüm istinafların başkanı M.B cezayı onaylatacak. Yargıtay sürecini de çözmek için çalışıyoruz. Yani senin kararın üst mahkemelerde de onaylanacağı için sorun yaşamayacaksın"

5) Basında yer alan bu haberlerdeki iddialar nedeniyle, **04.01.2023 tarihinde Kurulunuza dilekçeyle başvurarak söz konusu iddiaların araştırılması ve tarafımıza bilgi verilmesi talebinde bulunulmuştur.** Ancak Kurul tarafından 29.12.2023 tarihinde dilekçemizin işleme konulmamasına karar verilmiştir. İşleme konulmaması kararına karşı yaptığımız yeniden inceleme talebi ve itirazımız da Kurulunuzca reddedilmiştir.

6) Belirtmemiz gerekir ki **Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Daire Tarafından Hakim Hüseyin Zengin'in Samsun'a atanması işlemi hukuka aykırıdır.** Hâkimler ve Savcıların ataması, Hakimler ve Savcılar Kurulu görev ve yetkileri arasında olsa da bu yetki ucu açık ve keyfi sonuçlar doğuracak bir takdir yetkisi niteliğinde olmayıp, Hakimler ve Cumhuriyet Savcıları Hakkında Uygulanacak Atama ve Nakil Yönetmeliği'nde kural ve koşulları belirlenmiş bir bağlı yetki niteliğindedir.

7) İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, *Bilgen/Türkiye* (B. No: 1571/07, 09/03/2021) kararında, yargı üyelerinin keyfi görev yeri değişikliklerine karşı korunmasının yargı bağımsızlığının doğal bir gereği olduğunu belirtmiştir (§ 60). Bu kararda AİHM, HSK'nın yargıçların görev yeri değişikliği bakımından sınırsız bir yetkiye sahip olmadığını altını çizmiş (§ 61), bu tür görev yeri değişikliklerine ilişkin mevzuatta sayılan şartlara aykırı görev yeri değişikliklerinin yargı bağımsızlığına aykırı olacağına hükmetmiştir (§ 63). Dolayısıyla yargıçların görev yeri değişikliğine ilişkin şartlar mevzuatla belirlenmeli ve pratikte de değişiklikler bu mevzuata uygun yapılmalıdır.

8) Kural ve koşulların belirlendiği yukarıda anılan Yönetmeliğe göre, en az hizmet süresini doldurmayan hakimler atamalarını isteyemeyecekleri gibi, re'sen de atanamazlar (madde 4). Hüseyin Zengin'in bir atama talebinin olmadığı (madde 23), başarısızlığı ve görev gereklerine uyumsuzluğunun belgelerle tespit edilmiş olmadığı (madde 4), bulunduğu yerde kendi kusuru olmaksızın herhangi bir nedenle hakimliğin gerektirdiği onur ve tarafsızlık içinde görev yapamayacağı veya bulunduğu yerde kalmasının mesleğin nüfuz ve itibarını sarsacağına yönelik bir tespitin bulunmadığı (madde 7/a), işlerin çokluğuna ve çeşidine göre gereken sürat ve başarıyı gösteremediğine yönelik bir soruşturma ve belgelemenin olmadığı (madde 7/b), hakkında bir yer değiştirme cezasının varit olmadığı (madde 7/c), atamaya gerekçe gösterilecek mazeretinin (madde 8) / sağlık durumunun (madde 9) / eş durumunun (madde 10) / öğrenim durumunun (madde 11) ve doğal afetin (madde 12) söz konusu olmadığı, kadrosunun veya mahkemesinin kaldırılmadığı (madde 13), bir yerde birleşememe durumunun da bulunmadığı (madde 14) anlaşılmaktadır.

9) Yukarıda sayılan mevzuat hükümlerine göre, İstanbul Anadolu 7. Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi Hüseyin Zengin'in, yargı atamalarında birinci bölge olan ve görev süresi 8 yıl olan İstanbul'dan, daha önünde çok uzun bir görev süresi varken, 2022 Yaz Kararnamesi ile Samsun'a atanması işlemi hukuka aykırıdır. Bu hukuka aykırılık, müvekkilin haklarına yönelik olarak doğal hâkim ilkesini ihlal etmektedir. AİHM *Guðmundur Andri Ástráðsson/İzlanda* kararına göre görülmekte olan bir davaya bakan yargıcın *iç hukuktaki yargıç atamalarını düzenleyen başlıca hükümlere açıkça aykırı* şekilde değiştirilmesi, hem doğal hâkim hakkının hem de tarafsız ve bağımsız bir yerinde yargılanma hakkının özüne dokunarak bu hakları ihlal eder (B. No: 26374/18, 01/12/2020, §§ 289, 295).

10) Bu hukuka aykırılıklar karşısında daha önce Kurulunuza bilgi edinme başvurumuz işleme konulmaması şeklinde kararınızla yanıtız bırakılmıştır. Ancak bu kez aşağıda yer alan yeni delil nedeniyle, bilgi edinme değil inceleme ve soruşturma başlatılması talebiyle Kurulunuza şikayet dilekçesi verme zorunluluğu hasıl olmuştur.

11) Yukarıda da açıkladığımız üzere hâkim değişikliği kamuoyunda birçok iddiaya konu olmuş iken, 16/10/2024 tarihinde iktidar partisi mensubu, parti sözcüsü bir kişi tarafından hâkim değişikliğinin bizzat siyasi bir karar olan “sürgün” olduğu adeta itiraf edilmiştir. Ortaya çıkan bu yeni delilin önceki başvurumuzu haklılığını ortaya koyduğu aşikârdır. Bu nedenle söz konusu yeni delilin dikkate alınarak müvekkilimin mahkum edildiği davadaki hakim değişikliği ile ilgili olarak şikayetçi olduğumuz ve konuyla ilgili olarak inceleme ve soruşturma başlatılması talebimiz işbu dilekçemizin konusunu oluşturmaktadır.

12) 16 Ekim 2024 tarihinde yapılan İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi toplantısında, bir kısım Cumhuriyet Halk Partili meclis üyesi tarafından müvekkil İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun yargılandığı davada yapılan hakim değişikliğinin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına aykırı olduğuna dair konuşmalar yapılmıştır. Bu konuşmalar üzerine söz alan Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Sözcüsü Av. Faruk Gökkuş tarafından hakim Hüseyin Zengin'in Samsun'a tayin edilmesine ilişkin daha önce basında yer alan haberleri doğrulayan şu vahim ifadeler kullanılmıştır. Bu ifadeler, ekte sunulan CD içerisinde yer almaktadır.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Sözcüsü Faruk Gökkuş: İzah edeceğim neden Samsun'a sürdüğümüzü de izah edeceğim.

13) Parti sözcüsü Av. Faruk Gökkuş'un bu beyanı, hakim değişikliğinin usulsüz olduğu ve amacının müvekkilimi mahkum ettirmek olduğunu ortaya çıkarmıştır. Hakim ve Savcılar Kurulu Başkanı Adalet Bakanının mensup olduğu siyasi parti ile Faruk Gökkuş'un sözcü sıfatına haiz olduğu siyasi parti aynı siyasi partidir. Bu nedenle sözcü sıfatıyla yapılan açıklama herhangi bir kişi tarafından yapılan bir söylem niteliğinde değil, hakim değişikliğinin ardında iktidar partisi yetkililerinin HSK'daki konumlarını kullanarak davaya müdahalesini kanıtlayan bir beyan niteliğindedir.

14) Nitekim hem Avrupa İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi hem de Anayasa Mahkemesine göre yargı organlarının sadece pratikte bağımsız ve tarafsız olmaları yeterli değildir, bu organlar *bağımsız bir görünüm de vermelidir*. Başka bir deyişle bir yargı organı, hem pratikte hem de *görünümü itibarıyla* bağımsız ve tarafsız olmalıdır. Bu görünümün en önemli boyutu da, ilgili mahkemenin oluşumu yönünden bağımsızlığıdır. AYM'nin ifadesiyle “*Tarafsızlık için öncelikle bağımsızlık ön koşulu gerçekleşmeli ve ek olarak, kurumsal yönden de taraf görüntüsü verecek bir yapılanma oluşmamalıdır*” (AYM, E. 2014/164, K. 2015/12, 14.1.2015). AİHM'e göre de bir yargı organının oluşturulmasında objektif bir gözlemci nezdinde bağımsız ve tarafsız olmayabileceğine dair şüphe uyandıracak unsurlar bulunması, bu organın kararlarından bağımsız olarak bir bağımsızlık ve tarafsızlık problemi yaratabilir (*Şahiner/Türkiye*, B. No: 29279/95, 25/09/2001, §§ 44-45).

15) Basında yer alan haberler, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Sözcüsü Faruk Gökkuş'un alıntılanan sözleriyle birlikte değerlendirildiğinde, herhangi bir objektif gözlemcide çok ciddi bir bağımsızlık ve tarafsızlık kuşkusu doğurabilecek niteliktedir. Sözü edilen iddialar ve iddialara konu olan yargılamanın kamuoyunun yakın ve büyük ilgisi altında takibi olguları birlikte değerlendirildiğinde, Anayasa'mızda ve meri mevzuatta çerçevesi çizilen yargı bağımsızlığı ve hâkim teminatı ilkelerini ihlal eden bu iddiaların inceleme ve soruşturmaya tabi tutularak şikayetimizin ivedilikle aydınlığa kavuşturulmalıdır. Bu kapsamda;

- i. Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Sözcüsü Av. Faruk Gökkuş'un beyanlarına başvurularak, 16 Ekim 2024 tarihinde yaptığı konuşmanın sorulması, partisinin herhangi bir toplantısında Hâkim Hüseyin Zengin'in "Samsun'a sürülmesine" dair bir talimat verip vermediği, talimat verilmesine şahit olup olmadığı hususlarının,
- ii. Hakimler ve Savcılar Kurulu Birinci Daire Başkan ve üyelerinin beyanlarına başvurularak Hakim Hüseyin Zengin'in "Samsun'a sürülmesine" dair bir talimat verilip verilmediği, talimat verilmesine şahit olup olmadığını,
- iii. Hakim Hüseyin Zengin'in beyanlarına başvurularak İstanbul Anadolu Adliyesi Cumhuriyet Başsavcısı İsmail Uçar'ın kendisine Ekrem İmamoğlu hakkında baskı ve telkinin olup olmadığını,
- iv. İstanbul Anadolu Adliyesi Cumhuriyet Başsavcısı İsmail Uçar'ın beyanlarına başvurularak Ekrem İmamoğlu'na ceza verilmesi amacıyla Hakim Hüseyin Zengin'e baskı ve telkinin olup olmadığını,
- v. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Başkanı Murat Boylu'nun beyanlarına başvurularak, İsmail Uçar ile Ekrem İmamoğlu davası hakkında iddia olunan mahiyette bir görüşmesi olup olmadığını ve hakkındaki iddialarının,
- vi. Barış Terkoğlu ve Murat Ağirel'in beyanlarına başvurularak Hüseyin Zengin, İsmail Uçar ve Murat Boylu hakkındaki iddialarının,

sorulmasını talep etmekteyiz.

Anılan hususların Kurulunuzca yapılacak inceleme ve soruşturma esnasında söz konusu kişilerden sorulması ve ilgili kişilerin tanık olarak dinlenmesi suretiyle de toplanacak tüm deliller değerlendirilerek şikayetimizin gerekçeli bir şekilde karara bağlanması hukuki bir zorunluluk arz etmektedir.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan ve resen gözetilecek nedenlerle, hukuka aykırı hakim değişikliği kararının ve kamuoyunda yer alan Hakim Hüseyin Zengin'e baskı ve telkinde bulunduğu iddiaları hakkında inceleme ve soruşturma yapılmasını vekaleten arz ve talep ederiz. **30.10.2024**

Ekrem İMAMOĞLU
Vekili
Av. Mehmet PEHLİVAN

EK:

- 1) 16 Ekim 2024 Tarihli İBB Meclisi Oturumu Video Kaydı
- 2) Vekaletname